

ชื่อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตมุสลิมของมัสยิดในจังหวัดสตูล
ผู้เขียน	นายทนงศักดิ์ หมาดทิ้ง
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตมุสลิมของมัสยิดในจังหวัดสตูล มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาความหมาย ลักษณะ และแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในอิสลาม 2. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับมุสลิมและมัสยิดในอิสลาม รวมถึงความเป็นมาของมุสลิมและมัสยิดในจังหวัดสตูล 3. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตมุสลิมของมัสยิดในจังหวัดสตูล ตามทัศนะอิสลามที่สอดคล้องกับบริบทสังคมปัจจุบันและอนาคต

สำหรับวิธีการดำเนินการวิจัย การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้กระบวนการวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลแบบเชิงพรรณนาวิเคราะห์ โดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารจาก อัลกุรอาน อัลหะดีษ และวรรณกรรมของนักปราชญ์มุสลิม รวมถึงคำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกรายบุคคลผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อใช้เฉพาะในการเก็บข้อมูลโดยรวมจากการสัมภาษณ์ ได้แก่ ประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูล 1 คน รองประธานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูล 1 คน ฝ่ายวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูล 1 คน คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูล 2 คน อิمام 7 คน คอเต็บ 7 คน บิลาต 7 คน และผู้นำชุมชนมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสตูลทั้ง 7 อำเภอ (เฉพาะมัสยิดที่จดทะเบียนกับทางราชการเท่านั้น) 7 ท่าน ซึ่งคัดเลือกโดยใช้วิธีการเจาะจง

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพชีวิตที่ดีในอิสลามนั้นประกอบด้วย การดำรงชีวิตโดยการแสวงหาปัจจัยยังชีพที่ศาสนาอนุมัติ การมีความพึงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ การดำรงชีวิตโดยเป็นผู้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ พร้อมด้วยการปฏิบัติภักดีต่อพระองค์ การได้รับความสุขต่างๆ และการมีชีวิตอยู่ในสวรรค์ของอัลลอฮ์ ﷻ ในวันแห่งการตอบแทน

2. การดำเนินชีวิตของมุสลิมในพื้นที่จังหวัดสตูลจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพชีวิตหลายด้าน เช่น ด้านการดำเนินชีวิตตามวิถีอิสลาม ด้านครอบครัว ด้านการประกอบอาชีพ ด้านสังคม และด้านสุขภาพ เป็นต้น

3. มัสยิดถือเป็นองค์กรที่มีบทบาทต่อสังคมมุสลิมในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของมุสลิมในพื้นที่ เป็นศูนย์รวมศรัทธาของมุสลิมทั้งหลาย ซึ่งการดำเนินชีวิตของมุสลิมนั้นย่อมมีความผูกพันกับมัสยิดตั้งแต่เกิดจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

4. ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมุสลิมในพื้นที่ ได้แก่ ปัญหาการฝ่าฝืนบทบัญญัติทางศาสนา ปัญหายาเสพติด ปัญหาความยากจน ปัญหาคนว่างงาน ปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชน ปัญหาการหย่าร้าง และปัญหาการศึกษาทางด้านศาสนา

5. แนวการพัฒนาคุณภาพชีวิตมุสลิมของมัสยิดในจังหวัดสตูล ตามทัศนะอิสลาม ที่สอดคล้องกับบริบทสังคมปัจจุบันและอนาคตควรพัฒนา 7 ด้านคือ 1) ด้านความรู้มัสยิดควรมีห้องสมุด หรือสร้างโปรแกรมห้องสมุดออนไลน์ของทางมัสยิดเองผ่านสื่อต่างๆทางเว็บไซต์ จัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงมีการอบรมจัดการเรียนการสอนภายในมัสยิดในระบบที่หลากหลาย มีการไลฟ์สด สร้างเพจของมัสยิดบนทวิตเตอร์เพื่อการจัดการเรียนการสอนเผยแพร่ย้อนหลัง และมีสื่อประชาสัมพันธ์แบบครบวงจรแก่มุสลิมในพื้นที่ 2) ด้านการใช้ชีวิตและความเป็นอยู่มัสยิดควรให้อิโวาท ตกเดือน และชี้แจงถึงหลักการดำเนินชีวิตตามแนวทางของอิสลาม 3) ด้านการประกอบอาชีพ มัสยิดควรส่งเสริมและแนะนำให้คนในพื้นที่ที่มีความตระหนักและขยันในการประกอบอาชีพและประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้าอบรมฝึกทักษะวิชาชีพ 4) ด้านการประกอบศาสนกิจ มัสยิดควรนำแนวทางการเชิญชวนผ่านคำพูด การนำเสนอคุตบะฮ์วันศุกร์ และเชิญชวนผ่านระบบออนไลน์ต่างๆ 5) ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ มัสยิดควรส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการทดแทนทรัพยากร ส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ส่งเสริมให้มีการรักษาความสะอาด และส่งเสริมให้มีการรักษาสุขภาพอนามัยและการเยียวยา 6) มัสยิดควรมีโครงการหรือจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างความรักภายในครอบครัว คัดเลือกครอบครัวตัวอย่าง เพื่อเป็นแบบอย่างแก่คนในพื้นที่ 7) มัสยิดควรส่งเสริมให้คนสังคมให้มีหลักความเชื่อ และการปฏิบัติที่ถูกต้อง จัดตั้งกองทุนชะกาตเพื่อช่วยเหลือผู้ยากไร้ ครอบครองด้านยาเสพติดและสิ่งที่ไม่ดีต้องห้ามทุกชนิด สนับสนุนและส่งเสริมคนดีให้เป็นผู้นำในสังคม และส่งเสริมให้คนในสังคมมีความรักสามัคคีกันท่ามกลางสังคมพหุวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตมุสลิมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Thesis Title	Way of Masjids in Developing Life Quality of Muslims in Satun
Province.Author	Mr. Tanongsak Madthing
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2022 CE

ABSTRACT

The research on ways of Masjids in developing life quality of Muslims in Satun Province aims : 1) to study the meaning, characteristics and ways of developing life quality in Islam; 2) to study about Muslims and Masjids in Islam, including the history of Muslims and Masjids in Satun Province; 3) to study the problems and ways of Masjids to develop the Muslims' life quality in Satun Province in Islam that corresponds with the current and future social context.

As for the research methodology, this research is a qualitative research which uses a descriptive analysis and presentation of data by collecting documentary data from the Qur'an, Hadiths, and the views of Muslim scholars including textbooks and related researches and individual in-depth interviews for the key informants to collect overall data from the interview. They are; the chairman of the Satun Provincial Islamic Committee, 1 vice chairman of the Satun Provincial Islamic Committee, 1 academic staff of the Office of the Islamic Committee, 2 Satun Provincial Islamic Committeemen, 7 Imams, 7 Khatebs 7, 7 Bilals, and 7 Muslim community leaders from the 7 districts of Satun (only mosques registered with the government) selected by using a specific method.

The study found that:

1) Good life quality in Islam consists of subsistence by seeking sustenance approved by religion, being satisfied with what one has, living a life of believer in Allah, the Almighty with devotion to Him, and bliss and happiness of living in the paradise of Allah on the day of retribution.

2) The life quality of Muslims in Satun Province still needs development in various aspects such as maintaining life based on Islamic way, family, occupation, social life and health, etc.

3) Masjid are an organization that plays a crucial role in Muslim society in driving and developing the life quality of Muslims in their area. It is the center of the faith of all Muslims. The life of a Muslim is bound to Masjid from birth until the end of life.

4) Problems affecting the development of the life quality of Muslims in the area are the problems of violating religious provisions, drug problems, poverty problems, unemployment problems, the problems of quarrels among youths, divorce problems, and religious education problems.

5) Ways of Masjids in developing life quality of Muslims in Satun Province in Islam that corresponds with the current and future social context are of 7 aspects as follows:

1) Knowledge, namely Masjids should have a library or create their own online library program of Masjid through various media on websites, prepare electronic books, including training in teaching within Masjid in a variety of systems, having a live broadcast, creating a page of Masjid recording a video of teaching for future use, and has a comprehensive public relations media for Muslims in the area; 2) Life and well-being, Masjids should give sermons, admonish and point out the principles of Islamic lifestyle; 3) Occupationally, Masjids should encourage and advise people in the area to be aware and diligent in their careers and to seek cooperation from relevant agencies for training and training in vocational skills; 4) Religious practice, Masjids should adopt the approach of inviting through words with Friday Khutbah presentation, and invite through various online systems; 5) Environment and health, Masjids should promote environmental conservation, Promote the replacement of resources, promote the use of land, promote cleanliness, and promote health and healing; 6) Masjids should have projects or activities to promote family love, select a model family to be a role model for people in the area. 7. Masjids should encourage people in society to have faith and correct practice, establish a Zakat fund to help the poor, campaign against drugs and prohibited substances of all kinds, support and promote good people to be leaders in society and encourage people in the society to have love and unity in the midst of a multicultural society to develop Muslims' life quality effectively.

عنوان البحث	طريقة المساجد في تطوير نوعية حياة المسلمين في ولاية ستول
الباحث	تانونج ساك مادتينج
قسم التخصص	الدراسات الإسلامية
العام الدراسي	2022 م

مستخلص البحث

يهدف البحث في طرق المساجد في تطوير جودة حياة المسلمين في منطقة ساتون إلى: (1) دراسة معنى وخصائص وطرق تطوير جودة الحياة في الإسلام، (2) دراسة المسلمين والمساجد في الإسلام، بما في ذلك تاريخ المسلمين والمساجد في ولاية ساتون، (3) دراسة مشاكل وأساليب المساجد لتطوير جودة حياة المسلمين في ولاية ساتون في نظر الإسلام بما يتوافق مع السياق الاجتماعي الحالي والمستقبلي.

أما بالنسبة لمنهجية البحث، فإن هذا البحث هو بحث نوعي يستخدم التحليل الوصفي وعرض البيانات من خلال جمع البيانات الوثائقية من القرآن والأحاديث وآراء علماء المسلمين بما في ذلك الكتب المدرسية والبحوث ذات الصلة والمقابلات الفردية المتعمقة للمخبرين الرئيسيين لجمع البيانات الإجمالية من المقابلة. وهم؛ رئيس أعضاء المجلس الإسلامي لولاية ستول، و 1 من نواب رئيس المجلس الإسلامي لولاية ستول، و 1 من أعضاء هيئة التدريس في مكتب المجلس الإسلامي، و 2 من أعضاء المجلس الإسلامي لولاية ستول، و 7 أئمة، و 7 خطباء، و 7 مؤذنين (بلال)، و 7 من قادة المجتمع المسلم يتم اختيارهم من مقاطعات ساتون السبع (فقط المساجد المسجلة لدى الحكومة) باستخدام طريقة محددة.

ووجدت الدراسة أن:

(1) جودة الحياة الجيدة في الإسلام تتمثل في الكفاف بالسعي للحصول على الرزق الذي يقره الدين، والرضا بما له، والعيش حياة المؤمن بالله، والطعة له تعالى بإخلاص، ونعيم الحياة وسعادتها في جنة الله يوم الحساب.

(2) لا تزال جودة حياة المسلمين في ولاية ساتون بحاجة إلى تطوير في جوانب مختلفة مثل مزاوله الحياة وفقا ل المنهج الإسلامي والأسرة والمهنة والحياة الاجتماعية والصحة، إلخ.

(3) المسجد هو منظمة تلعب دورًا حاسمًا في المجتمع الإسلامي في قيادة وتطوير جودة حياة المسلمين في منطقته. إنه مركز عقيدة جميع المسلمين. ترتبط حياة المسلم بالمسجد منذ ولادته حتى نهاية حياته.

(4) المشاكل التي تؤثر على تطور جودة حياة المسلمين في المنطقة هي مشاكل انتهاك الأحكام الدينية، مشاكل المخدرات، مشاكل الفقر، مشاكل البطالة، مشاكل الخلافات بين الشباب، مشاكل الطلاق، ومشاكل التعليم الديني.

(5) طرق المساجد في تطوير جودة حياة المسلمين في ولاية ساتون في الإسلام والتي تتوافق مع السياق الاجتماعي الحالي والمستقبلي هي من 7 جوانب على النحو التالي: (1) المعرفة، أي يجب أن يكون لدى المساجد مكتبة أو إنشاء برنامج مكتبة خاص بها عبر الإنترنت من خلال وسائل الإعلام المختلفة على المواقع الإلكترونية، وإعداد الكتب الإلكترونية، بما في ذلك التدريب على التدريس داخل المسجد في مجموعة متنوعة من الأنظمة، وبث مباشر، وإنشاء صفحة للمسجد تسجل مقطع فيديو للتدريس للاستخدام المستقبلي، ولديها وسائل علاقات عامة شاملة للمسلمين في المنطقة؛ (2) الحياة والرفاهية، يجب على المساجد إلقاء الخطب والوعظ والإشارة إلى مبادئ نخط الحياة الإسلامية؛ (3) من الناحية المهنية، يجب على المساجد تشجيع الأشخاص في المنطقة وتقديم المشورة لهم ليكونوا على دراية واجتهاد في حياتهم المهنية وأن يلتزموا بالتعاون من الوكالات ذات الصلة للتدريب على المهارات المهنية؛ (4) الممارسة الدينية، يجب أن تتبنى المساجد نهج الدعوة من خلال الكلمات مع عرض خطبة الجمعة، والدعوة من خلال أنظمة مختلفة عبر الإنترنت؛ (5) البيئة والصحة، يجب على المساجد تعزيز الحفاظ على البيئة، وتعزيز استبدال الموارد، وتشجيع استخدام الأرض، وتعزيز النظافة، وتعزيز الصحة والشفاء؛ (6) المساجد يجب أن يكون لها مشاريع أو أنشطة لتعزيز الحب الأسري، واختيار عائلة نموذجية لتكون نموذجًا يحتذى به للأشخاص في المنطقة؛ (7) يجب أن تشجع المساجد الناس في المجتمع على الإيمان والممارسة الصحيحة، وإنشاء صندوق للزكاة لمساعدة الفقراء، ومكافحة المخدرات والمواد الممنوعة بجميع أنواعها، ودعم وترقية الأخيار ليكونوا قادة في المجتمع وتشجيع الناس في المجتمع أن يكون لديهم الحب والوحدة في وسط مجتمع متعدد الثقافات لتطوير جودة حياة المسلمين بشكل فعال.